

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Vládě ČR je předkládán k projednání materiál týkající se určení osoby, která převezme údržbu odvodňovacího systému a dalších stavebních prvků vzniklých při realizaci veřejné zakázky „Sanace lokality Skatulův Hliník“ probíhající na trase dálničního obchvatu Frýdku-Místku po ukončení vlastních sanačních opatření.

Veřejná zakázka na sanaci bývalé skládky Skatulův Hliník probíhá v rámci plnění tzv. ekologické smlouvy uzavřené se společností Liberty Ostrava a.s. za účelem odstranění starých ekologických škod vzniklých před privatizací býv. Válcoven plechu Frýdek – Místek.

Podstatou výše uvedené ekologické smlouvy je závazek Ministerstva financí uložený mu usnesením vlády, že uhradí zhotoviteli prací účelně vynaložené náklady na odstranění staré ekologické zátěže podle podmínek a do výše tzv. Garance ekologické smlouvy a podle projektu nápravných opatření uložených správním rozhodnutími. V tomto případě jde konkrétně o Rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 6. 10. 1998, podle něhož je třeba zajistit, aby plochy, na kterých byla provedena stabilizace znečištění zapouzdřením, byly následně po realizaci sanačních opatření zaměřeny a tato skutečnost byla s ohledem na další využití pozemku zanesena do katastru nemovitostí tak, aby ani v budoucnu nemohlo dojít k nechtěnému poškození provedené asanace a tím k migraci znečištění.

K realizaci veřejné zakázky „Sanace lokality Skatulův Hliník“ byla dne 12. 1. 2016 uzavřena Realizační smlouva č. 06599-2016-4502-S-0167/97-01-001-S00566 mezi Ministerstvem financí a společností „SITA–GEOSAN–AQUATEST – Skatulův Hliník“ jako zhotovitelem prací.

Je potřeba zdůraznit, že situace v rámci předmětné sanace je značně atypická, a to z důvodů jak technických, tak i právních (majetkových). Povinný subjekt z ekologické smlouvy, tj. Liberty Ostrava a.s., nejen není vlastníkem, ale ani uživatelem sanovaných pozemků, a ani po ukončení sanace se na této skutečnosti nic nezmění. Vlastníkem pozemků je Statutární město Frýdek – Místek a fyzické osoby. Další neméně závažnou skutečností je, že v severní části lokality Skatulův Hliník bude po skončení sanačních prací vedena trasa D 48, resp. aktuálně budovaného dálničního obchvatu Frýdku-Místku a této skutečnosti bylo nutné v projektové dokumentaci přizpůsobit nejen způsob provedení sanace, ale i kroky po jejím skončení.

Jak vyplývá z projektové dokumentace zpracované společností GEOtest, a.s. Brno, sanace zahrnuje mimo jiné zapouzdření znečištění, tj. položení separační geotextilie a izolační fólie, a vybudování odvodňovacího systému skládky (odvodňovací příkopy a zasakovací objekty). S ohledem na budoucí dálniční obchvat Frýdku-Místku na trase dálnice D48 je však nutné zajistit dlouhodobou údržbu a provoz odvodňovacího systému a dalších stavebních prvků i po skončení vlastní sanace.

V průběhu sanačních prací upozornil zhotovitel, že pro stavební objekty, které aktuálně vznikají při realizaci veřejné zakázky, není dosud určený správce jejich provozu a údržby, přičemž tyto objekty jsou situovány na pozemcích třetích osob. Ministerstvo

financí jako investor veřejné zakázky nemá žádný právní titul, jak by mohlo organizačně a finančně uspokojit danou nutnost zřízení nezbytných služebností/břemen a nutné provozování a realizaci následné údržby odvodňovacího objektu.

K řešení dané situace se v říjnu 2017 uskutečnilo pracovní jednání za účasti všech zainteresovaných stran. Následně Ministerstvo financí za účelem převzetí provozu a údržby stavebních prvků vzniklých při sanaci býv. skládky Skatulův Hliník na trase dálnice D48 oslovilo Ministerstvo dopravy, ÚZSVM, DIAMO s.p., Ministerstvo průmyslu a obchodu i primátora města Frýdek – Místek, některé i vícekrát. Žádné ze stanovisek zainteresovaných stran však nevedlo k požadovanému řešení, nicméně lze konstatovat tento konečný stav:

Dle stanoviska ÚZSVM by měl být budoucí provoz a údržba odvodňovacích zařízení řešen v součinnosti Ministerstva průmyslu a obchodu, když tímto ministerstvem zřízený státní podnik DIAMO je k takovým činnostem dostatečně odborně vybaven. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) trvá na tom, že se nejedná o zahlazování následků hornické činnosti, nýbrž o nápravu škody na životním prostředí, která vznikla vytvořením skládky nebezpečných odpadů na lokalitě, kde v minulosti proběhla odtěžba cihlářské hlíny. Z tohoto důvodu nelze převzít odvodňovací systém a další stavební prvky vzniklé v souvislosti se sanačními pracemi do správy státního podniku DIAMO rozhodnutím MPO. DIAMO s.p. v minulosti řešil a dosud řeší staré ekologické zátěže, neboť je k takovýto činnostem odborně vybaven, nicméně vždy k tomu bylo přistoupeno na základě rozhodnutí vlády ČR, nikoliv MPO.

Na základě výše uvedeného a s ohledem na kompetenční nejasnosti dalšího postupu při řešení této problematiky je nutné, aby došlo k jednoznačnému určení subjektu budoucího správce/provozovatele zbudované stavby, a to před jejím dokončením. Ministerstvo financí proto navrhuje vládě schválit, aby MPO zabezpečilo převzetí údržby odvodňovacího systému a dalších stavebních prvků vzniklých při realizaci sanačních opatření lokality Skatulův Hliník na trase dálnice D48 státním podnikem DIAMO, přičemž financování údržby by bylo zajištěno prostřednictvím kapitoly MPO z prostředků vedených na zvláštních účtech MF podle zákona č. 178/2005 Sb., kterým se ruší FNM ČR.